



Märta Schéle ... min romans

Nattjakt

En fantasi över en dikt av Matts Rying

Musik: Lars Johan Werle

Min romans är inte "vacker" och smeksam. Den ruskar om och väcker frågor. Den stryker inte medhårs utan snarare irriterar och provocerar. Kort sagt, den engagerar.

Sådan var han, Lars Johan Werle som gick bort härom året. En varm person, en yngling på några och sjuttio år med det ungdomliga sinnet kvar, alltid och in i det sista på gång med nya spännande projekt, full av fantasi skrátt och busighet, inte rädd för att gå mot strömmen och hela tiden djupt seriös. Att stoppa in Lars Johan Werle i ett fack går inte. Han hade en del av sina rötter i jazzen och improvisationen och var öppen och vidsynt inför konstnärligt skapande av olika slag.

Sången "Nattjakt" öppnas med ett kraftfullt oktavsprång i sångstämman på ett okänt språk- "Arii! Arii! Arii!" Detta utrop återkommer som ett slags omkväde och besvärjelse senare i sången. Sångstämman rör sig vidare via djävulens intervall tritonius till andra dissonanta tonsteg och häftiga språng samt på samma märkliga språk medan pianostämman uppkäftigt sätter in sina ackordstötter mellan stavelserna. Ganska oroande! Werle har lekt med texten i första delen av sången och stuvat om bland stavelser och ord och på så sätt skapat ett nytt och suggestivt språk. Cirka mitt i sången lägger sig pianostämman på ett tremolo och texten blir förståelig: "I raseri hukar vinden vid tjärnens regntoviga strand". Pianot spritter till i en snabb figuration och ger impulsen till texten: "Den spritter upp och jagar stjärnor som rusar barfota i den hedniska ljuven". Sängen slutar som den började med "Arii" över pianots tremoloackord. Skriet upprepas tre gånger och höjer sig sista gången i ett ff som ett primalskrik till höga C för att sjunka ner två oktaver ner i avgrunden och klinga ut i ett intet.

Sången ger mig en energiinjektion och är tacksam att framföra. Den ger plats för dramatik och magi i utspelet, ja, den kräver det. Den lockar fram bilder för mitt inre seende som jag kan omsätta i klang och uttryck. Jag kan t.ex. se scener ur Ingmar Bergmans "Det sjunde inseglet". Skräck och fasa i texten och notbilden mobiliserar hos mig känsla av kraft och humor.

"Nattjakt" är tycker jag perfekt som krydda i ett romansprogram och kan gärna ställas samman med någon annan av Werles sånger t.ex. den ljuvliga och lyrisk "Milt som en regnbåge" (Elsa Grave) eller "Bortvända visor" (Lars Englund).

MATTS RYING: NATTJAKT

Arii! Niv den vid divnegar! Ja, O frabrass!
O, rassa, tasag, tasadann. Essika hur?
Eru purepritt å-sneddens.
Sjur mosron är norsom.
En sinja kajne tjärto vingners, en sinja ung.

I raseri hukar vinden vid tjärnens regntoviga strand.
Den spritter upp och jagar stjärnor
som rusar barfota i den hedniska ljuven.
Arii!